

Анна Кувшинова

асистент

кафедри ґрунтознавства та агрохімії;

Дмитро Бобошко

здобувач вищої освіти;

Миколаївський національний аграрний університет

ВПЛИВ ДОБРІВ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Пшениця, одна з головних продовольчих культур країни. Після її переробки одержують багато продуктів, таких як мука, крупа та ін.

Як правило, пшениця відрізняється високим вмістом білку та клейковини, що є головним показником для виготовлення хлібних та хлібобулочних виробів. Вміст їх у зерні пшениці залежить від сорту та умов вирощування і становить, у середньому, 13- 15%. Співвідношення білків і крохмалю у зерні пшениці становить у середньому 1:6-7, що є найбільш сприятливим для підтримання нормальної маси тіла та працездатності людини.

Пшениця озима має велике агротехнічне значення. Правильний обробіток ґрунту під посів пшениці озимої сприяє підвищенню його родючості, очищенню від бур'янів, розкладанню рослинних залишків.

Нашими дослідженнями було встановлено, що під впливом мінерального живлення значно змінювались ростові процеси а саме посилювався ріст у висоту(табл.1).

Дослідження показали, що внесені мінеральні добрива під пшеницю озиму істотно впливали на вміст елементів живлення протягом вегетації культури. В порівнянні з контрольним варіантом де рослини пшениці обробляли водою, застосування добрив збільшувало висоту рослин залежно від дози їх внесення під культуру та сорту, взятого на вирощування. Так, у сорту Мудрість одеська найбільших показників висоти рослини у фазу кущення досягли при внесенні добрива Сульфоаммофос NP(S),а меншими показники різнились за внесення КАС 120 та КАС 200.

У фазу колосіння досліджувані сорти досягли максимальних значень: 100,8см при застосуванні добрива КАС 200 у сорту Мудрість одеська та 101,2см сорту Донецька 48. Аналогічні показники можна простежити і у фазу повної стиглості зерна.

Вибір сортів та мінеральні добрива є потужним фактором, що сприяє підвищенню врожайності зерна пшениці озимої. За два роки вирощування найменшу висоту сформував сорт пшениці озимої Мудрість одеська за вирощування у варіанті з обробкою водою.

Таблиця 1

**Вплив мінерального живлення на висоту рослин пшениці озимої
(середнє за 2020-2021 рр.),см**

Сорти (фактор А)	Варіант живлення (фактор В)	Фази вегетації			
		кущення	вихід у трубку	колосіння	повна стиглість
Мудрість одеська	Контроль (обробка водою)	23,3	62,5	96,8	97,0
	КАС 200	23,5	64,1	100,8	101,1
	КАС 120	23,7	63,6	97,8	99,3
	Сульфоаммофос NP(S)	24,1	62,8	97,1	98,6
Донецька 48	Контроль (обробка водою)	22,6	64,6	97,4	99,2
	КАС 200	23,1	66,2	101,2	103,1
	КАС 120	22,9	65,5	97,9	98,9
	Сульфоаммофос NP(S)	23,5	65,0	98,2	99,3

Отже, застосування добрив позитивно позначалось на вирощуванні обох сортів, але змінювалась за рахунок добрив. Можна стверджувати, що добриво Сульфоаммофос NP(S) якісно реагує на внесення під зернові культури, а саме під пшеницю озиму.